

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
a celo leto 3 glt. — kr.
pol leta 1 .. 60 ..
četrt leta — „ 80 ..
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofjsk.
poslojnu (Bischofshof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepu-
ščani listi se ne spro-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Vabilo na naročbo.

Za „Slov. Gospodarja“ plačajo deležniki tiskovnega društva celo leto **5 fl.**, naročniki celo leto **3 fl.**, pol leta **1 fl. 60 kr.**, četrt leta **80 kr.**

Naročnina se nam naj blagovoljno po poštinih nakaznicah še ta mesec pošlje, da vemo, koliko naj prve številke tiskati damo. — Napisi se naj zapišejo razločno in kdor je nov naročnik, naj to pristavi, dosedanj pa naj na nakaznico prilepijo tiskan napis.

Prva številka v novem letu še se pošlje vsem dosedanjim naročnikom, druga pa le tistim, ki se do ta čas naročijo.

Opravništvo „Slov. Gospodarja“.

Veseli in žalostni dogodki v l. 1877.

Zopet je eno leto v večnost zginilo. Nikdar ga ne bo nazaj. Leto 1877. smo preteklosti izročili z vsem, kar se je v njem veselega in žalostnega na svetu zgodilo. Marsičesar tega se bodo ljudje še dolgo spominjali. Najznamenitše dogodke hočemo pa sedaj ob koncu leta še enkrat povzeti in svojim čestitim čitateljem v spomin pozvati. Prvi človek na svetu so namestnik Sina božjega, sv. oče Pij IX. Ta slavni cerkveni knez so letos stopili v 86. leto svoje starosti in obhajali 50letnico svojega škofovanja. Veliko tisoč vernikov iz vseh 5 delov sveta prišlo jim je čestitat, tudi iz naše škofije bilo je več romarjev. Nedavno so Pij IX. precej zboleli, a sedaj je zopet boljše. Papež so letos doživeli veselje, da je na Kitajskem in v Braziliji preganjanje katoličanov prenehalo, v Šotlandiji se osnovalo nadškofijstvo in na Dunaju se obhajal sijajn shod avstrijskih katoličanov. V naši škofiji se je vršilo več blagonosnih misijonov in pozidalo se je veliko poslopje za dijaško semenišče v Mariboru. Družba sv. Mohora obhajala je svojo 25letnico. Na Koroškem so usmitjeni bratje v št. Vidu odprli velikansko bolenišnico in v Ljubljani se je pričela orglarska šola. Nemila smrt je pokosila mnogo služebnikov božjih, med temi več kar-

dinalov, škofe Kettelerja, Viteziča in Vahala; v naši škofiji je umrlo 9 mešnikov, med njimi starosta vseh kaplanov ž. g. Ferlan in prvi ptujski prošt preč. g. dr. Vošnjak. Zatirovan katoličanov na Nemškem, Švicarskem, Italijanskem in Ruskem ni čisto nič prenehalo.

V političnem oziru je to leto večidel vse pri starem ostalo, če izvzamemo par dogodkov n. pr. da so v Severni Ameriki po hudi volilni praski dobili republikanec Hayes-a za predsednika velike ljudovlade, da je angleška stara kraljica si pridjala naslov cesarice indijske, in da so Turki sultana Murada kot bolehavca odstavili in jegovega brata Hamida II. posadili na prestol carigradskih sultanov. Na Francoskem je umrl bivši predsednik republike 80letni Thiers. Pri nas v Avstriji se nadejanja niso spolnila tistim, ki so mislili, da se bo dualizem razbil in da bo prišlo do sprave med avstrijskimi deželami in narodi. Nemški ustavki in Magjari še ne pustijo gospodstva iz rok, izpultiti jim ga nihče ni voljen ali ni kos. Sicer nove nagodbe niso sklenili, jo pa gotovo bodo drugo leto. Tudi kupčijske pogodbe z sosednimi državami so začasno podaljšali. Čehi, Slovenci, Romani, Hrvatje in Srbi z nemškimi konservativci vred moramo zopet svoja srca z potrpljenjem tolažiti in čakati, dokler se liberalno ustavoverstvo in magjarsko gospodstvo ne zdela samo. To storimo tem laglje, ker nam vrea raznih polomov ali „krahov“ itak že naznanja bližanje zaželjene dobé, da bo zopet boljše v mileni nam Avstriji. Slovence je to leto velika politična nesreča dohitela, na Kranjskem smo pri volitvah propali in zgubili narodno večino v deželnem zboru. Pri srenjskih volitvah na Štajerskem smo pa še precej dobro vojskovali se; mnogo nemčurskih predstavnikov smo raz županskih stolov potegnili n. pr. g. Seidla v Kamci, in na nje posadili odlične narodnjake. To je dobro znamenje za prihodnje volitve v deželni zbor, na katere smo se že letos bili tu pa tam pripravljali. Enako vrlo narodno obnašali so se pri volitvah Slovenci okoli Trsta, med tem ko so koroški Slovenci žalostno zhegani

in politično rabli, kar se je pri dopolnilni volitvi za državni zbor v Celovcu le preveč prikazalo na dan. Korošcem je treba političnega tednika, kakoršen je na primer naš „Slov. Gospodar“. Kar je pa v narodnem oziru za nas Slovence velika tolažba in posebno zadostenje trudu narodnjakov, to je nekako duševno gibanje, katero se začinja lotiti naših prekmurskih bratov na Ogerskem. Začeli so segati po knjigah in časnikih slovenskih, ki so na Štajerskem razširjeni; tudi se je našel med njimi domač pisatelj in izdavatelj posebnega lističa: Prijatelj. Ta pisatelj je g. Augustič Imre in kaže vendarle domoljubno srce za svoje zapuščene in še v verskih zadevah na katoličane in kalvince razklane rojake. Začel je tudi izdajati knjige za narodno šolo. To je jako vrolo in veselo; škoda le, da je g. Imre magjar in turkoljub in tako najvažniši dogodek letošnjega leta ogleduje skozi magjarske in turkoljubive očale.

Prvi in največji dogodek l. 1877. je pa boj, katerega je ruski car Aleksander II. začel za osvobodjenje kristijanov zoper turškega sultana. Dne 24. aprila so ruski junaki prestopili mejo, 6. junija prekoračili Donav, in potem zasedli Trnovo, Šipko, Nikopolje, Osman-pašo zajeli v Plevni in stojijo sedaj ob Balkanu, da podpirani od Rumunov in Srbov turško gnjusobo pobrišejo iz Evrope, turškim kristijanom, ubogim slovanskim bratom, pa 50letni jarem krute sužnosti zlomijo in pomorejo do svobode. Vsak dobrohoten Slovan, vsak pameten kristijan, vsak odkritosrčen človekoljub se mora tega veseliti in se radovati, da živi v dobi, za katere se vršijo tako znameniti dogodki. Leto 1877. je zlomilo turško silo, l. 1878. bo zmago le dovršilo in torej ostane l. 1877. neizbrisljivo v zgodovini slovanstva, krščanstva in vsega človeštva. Zemljam od mohamedanskega prokletstva zadetim zasvetila se je l. 1877 sicer neizmerno krvava a tem slavnija zarija boljše bodočnosti, blagonosnije osode, krščanske omike! Gledé gospodarstvenih razmer bilo je l. 1877. veliko boljše od l. 1876. Ozimine so se dobro obnesle, tudi jarine niso bile siabe, kder jih ni mraz in toča poškodila, le sadja in vina je bilo veliko manjše, kakor se je sploh nadejalo. Dežela štajerska je po izkazih ministerstva pridelala 5,295.398 meter-skil centov zrnja, 6,836.863 mtc. slame, 4,735.879 korenja, repe in krompirja, 11,146.342 mtc. sena in otave, 414.118 hektolitrov vina in 298.678 mtc. sadovja. Ljudje bi bili zadovoljni, ko bi ne bili do nosa zadolženi in z raznimi davki in plačili preobloženi, ko bi obit in kupčija živahna bila, kakor nekdanj itd. Naposled omenimo še osode „Slov. Gosp.“ v l. 1877. Čezavno je kmetskim ljudem, katerim je ta list v prvi vrsti namenjen, huda bila za denarje, se je vendar število naročnikov pomnožilo do 1700 prejemnikov. List bil je 1krat od okrajnega glavarja Seederja konfisciran, toda urednika tožiti državni pravdnik ni hotel ali ni mogel. Pač pa je g. Seidl se nad njega spravi-

vil, toda naposled je mu srce upalo in je tožbo sam rad vzel nazaj. „Slov. Gosp.“ bode torej zopet enako marljivo v novem letu 1878 slovensko ljudi stvo podučeval in dramil ter vstrajno stal na strani sv. katoliške Cerkve, mile Avstrije in slovenskega naroda. Vsem prijateljem, dopisateljem in podpornikom izreka prisrčno zahvalo ter želi vsem vrlim Slovencem veselo novo leto!

Gospodarske stvari.

O zavarovanju proti ognju.

(Svojim krajanom na razmišljanje pisal Jožef Žitek, profesor v Ptuj.)

Vse opravičene žalbe na dragočo vzajemne zavarovalnice in na odračunavanje ali „doltrganje“ dovoljeno je izreči in spregovoriti pri občnem zboru, ki se vsako leto okoli binkošti v Gradec zazove. Tam imate tudi priliko vse predložiti, kaj in kako bi v tem oziru po vašem spoznavanju bolje in pravičnejše bilo. Zakaj pa tega ne storite? Po § 78 pravil pripusti namreč oskibništvo vzajemne zavarovalnice vsakemu okraju, tedaj tudi gornjeradgorskemu, pravico izbrati si odbor, in ta bi se za gornjeradgorski okraj g. Floisu pridodal. Ta odbor, v kateri se vsaki sme izvoliti, ki je najmanjše za 1000 fl. zavarovan, ima po § 94 pravico na zavarovalnične troške odposlati v Gradec k občnemu zboru zvedenega moža, ki sme tam želje in žalbe svojega okraja priobčevati. Nikdor vam ni nasproti, izbrati si v ta odbor možev iz svoje sredine, do katerih imate popolno zaupanje. Zakaj pa si takih ne izvolite? Jaz med vami njih nekoliko poznam, kateri ob času volitev vse žile napejajo, da se zberejo za kake „forštande“ ali „obmane“ ali konči za „vlišušče“, zakaj pa se oni tudi te časti ne lotijo? Res je, v žep pri tem nič nebi smuknilo. Vendar je v tem grmu zavec? Ali tudi pri „piteldoharji“ se večasih slab „tringlet“ speča. Orehovčani trdijo še tudi to, da bodo domači velikaši in velikoposestniki „pauernferajnsko“ zavarovalnico z svojim pristopom in še vrh tega z denarjem podpomagali. To je pa prazna slama; kajti: grofi Warmbrand, d'Avernas, Stubenberg, vojvod de la Gracia, samostani Admont in Reiu, gg. Pihl, Hempel, Delle, Mai in drugi so že pri vzajemnoj zavarovani. Posebno se zanašajo na grofa Warmbranda in viteza Hempelja, koja sta v početku, ko še je okrajno zastopništvo to reč v rokah imelo, podvzetju precej naklonjena bila. Ali tudi onadva sta se predomislila in Špirkovemu iztuhtanju hrbet obrnola. Iz zanesljivega izvora vem, da je grof Warmbrand nekoliko dni potem, ko mu je škedeuj pogorel, h komisarju vzajemne zavarovalnice g. Floisu se podal in zaželel, naj mu vsa poslopja, kojih ima okoli 70, na novo pregleda, preceni in zavaruje. In to